

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ



МІЖВУЗІВСЬКА
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ, ПРИУРОЧЕНА
ДНЮ УКРАЇНСЬКОЇ ПИСЕМНОСТІ ТА МОВИ
29 жовтня 2024 року

«СИЛА МОВИ:
ДУХ, ЗБРОЯ, ІНТЕЛЕКТ»

Ірина ФАРІОН



Львів 2024

«Сила мови: дух, зброя, інтелект»: збірник тез доповідей Міжвузівської наукової конференції, приуроченої Дню української писемності та мови курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів, м. Львів, 29 жовтня 2024 року. Львів: ЛДУ БЖД, 2024. 174 с.

РЕДКОЛЕГІЯ:

Роман ЛАВРЕЦЬКИЙ	полковник служби цивільного захисту, кандидат історичних наук, доцент, начальник факультету психології та соціального захисту ЛДУ БЖД
Ігор КОВАЛЬ	підполковник служби цивільного захисту, кандидат педагогічних наук, заступник начальника факультету психології та соціального захисту ЛДУ БЖД
Лідія ВЕРБИЦЬКА	кандидат філологічних наук, завідувач кафедри українознавства та міжкультурної комунікації факультету психології та соціального захисту ЛДУ БЖД
Ірина БАБІЙ	кандидат пед. наук, професор кафедри українознавства та міжкультурної комунікації факультету психології та соціального захисту ЛДУ БЖД
Тетяна БОТВИН	доктор філософії, доцент, доцент кафедри українознавства та міжкультурної комунікації факультету психології та соціального захисту ЛДУ БЖД
Тетяна КОНІВЦЬКА	кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства та міжкультурної комунікації факультету психології та соціального захисту ЛДУ БЖД
Марина КУЛЬЧИЦЬКА	кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри українознавства та міжкультурної комунікації факультету психології та соціального захисту ЛДУ БЖД
Галина ХЛИПАВКА	кандидат педагогічних наук, доцент кафедри українознавства та міжкультурної комунікації факультету психології та соціального захисту ЛДУ БЖД

Збірник укладено за тезами доповідей Міжвузівської наукової конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів «Сила мови: дух, зброя, інтелект», приуроченої Дню української писемності та мови, 29 жовтня 2024 року.

Матеріали друкуються українською, польською та англійською мовами.

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій

- Секція 1. Мова як інструмент гібридної війни.
- Секція 2. Національні мови і культури в їх специфіці та взаємодії. Українська мова у світі.
- Секція 3. Мова і національна психологія. Актуальні питання викладання мовних дисциплін у вищій школі.

За точність наведених фактів, самостійність наукового аналізу та нормативність стилістики викладу, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідають автори матеріалів та їхні керівники.

©ЛДУ БЖД, 2024

5. Романенко О. Роль комунікативних здібностей у професійній діяльності працівників поліції. URL: https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/27_03_2020/pdf/41.pdf

6. Степаненко О. Мовленнєва компетенція професійно орієнтованої особистості. Дніпропетровськ, 2016. 72 с.

7. Яновська Т. А. Особливості комунікативної компетентності поліцейського у процесі професійно-ділового спілкування. URL: <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/20733/1/91.pdf>

УДК 378.147:351.86(438)=111

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ У РЕСПУБЛІЦІ ПОЛЬЩА

Наталія ІВАНИШИН

*науковий керівник -Лариса РУДЕНКО (д-р пед. наук, проф.)
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

Курс до європейської інтеграції освіти спричиняє значні зміни у концептуальних засадах іншомовної підготовки. Основою сучасних європейських концепцій вивчення іноземних мов є теорія педагогічного спілкування, яка спрямована на розвиток пізнавальної активності здобувачів, а також ідея індивідуалізації навчання та самостійності здобувачів, яка має а меті пристосування особистості до практичної діяльності та швидкої адаптації в житті, а процес навчання орієнтований на персональні інтереси здобувачів, де всебічно заохочується їхня активність і самостійність. Українські дослідники Коломієць А. та Громов Є. відзначають, що в сучасному світі існують три взаємопов'язані процеси — глобалізація, інформатизація та культурна взаємодія, які вимагають високого рівня іншомовної підготовки [2, с. 247].

Аналізуючи нормативно-правові документи Республіки Польща можна виділити такі, що регламентують організацію вищої освіти у досліджуваній країні:

1. Закон про вищу освіту і науку (Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, 2018).

2. Стратегія – Польща 2030. Третя хвиля сучасності. Довгострокова стратегія розвитку країни (Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności”, 2013).

3. Стратегія відповідального розвитку до 2020 року (з перспективою до 2030) (STRATEGIA na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

4. Стратегія розвитку системи національної безпеки Республіки Польща 2022 рік (Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej, 2022).

5. Закон про професійно-технічну освіту (Ustawa o kształceniu i szkoleniu zawodowym Polska).

Щодо освіти у сфері цивільного захисту, варто зазначити, що Польща входить до асоціації вищих навчальних закладів Європейського Союзу (European Fire Service College's Association (EFSCA), яка була створена в червні 1988 року трьома національними школами пожежної охорони з Франції, Нідерландів та Великої Британії з метою сприяння регулярному обміну досвідом з різних аспектів підготовки пожежників. Сьогодні до складу асоціації входять усі національні центри підготовки пожежників з 27 країн Європейського Союзу та чотирьох країн Європейської торговельної асоціації. Членство вимагає знання англійської мови на належному рівні для уможливлення співпраці в межах асоціації, проведення спільних практичних навчань тощо.

Згідно із положеннями конституції EFSCA, основними цілями асоціації є забезпечити простір для офіційних робочих відносин між представниками країн-членів ЄС, які мають повноваження представляти погляди та думки своїх національних коледжів, надавати інформацію державам-учасникам та Європейському Союзу з питань освіти та професійної підготовки (включаючи відповідні навички, знання та розуміння), тим самим більш ефективно задовольняючи потреби у навчанні та розвитку кар'єри персоналу, зайнятого в європейських службах та організаціях, пов'язаних з пожежною безпекою, сприяти та підтримувати наукові дослідження та розробки [4].

Заклади вищої та професійно-технічної освіти Євросоюзу у сфері цивільного захисту є членами асоціації та спеціалізуються на підготовці фахівців у сфері цивільного захисту. До прикладу, Головна школа пожежної служби у Варшаві, Школа аспірантів державної пожежної служби у Кракові, Центральна школа пожежної

охорони у м. Ченстохова, Школа аспірантів державної пожежної служби у м. Познань, Школа підфіцерів державної служби пожежної охорони у м. Бидгош.

Ці заклади забезпечують навчання висококваліфікованих кадрів, які здатні ефективно реагувати на надзвичайні ситуації, здійснювати профілактичні заходи та організовувати захист населення. У Польщі членом організації EFSCA є Головна школа пожежної служби, а в Україні— Львівський державний університет безпеки життєдіяльності.

Варто зазначити, що у 2017 р. між ЛДУБЖД та Головною школою пожежної служби була підписана угода про надання вищої освіти за програмою «Подвійний диплом». В умовах співпраці передбачено зарахування кредитів, набраних студентом під час навчання на стаціонарі II ступеня (магістерська програма) для рятувальників і цивільних осіб за напрямками «Інженерія пожежної безпеки» та «Інженерія цивільної безпеки». Навчальний план магістратури з галузі Цивільна безпека, кваліфікація — науковий співробітник (інженерна справа), ще з 2016 року містить дисципліну «Професійна іноземна мова» на 3,0 ECTS: загальним обсягом 90 годин (16 годин лекцій, 16 годин практичних занять, 58 годин самостійної роботи) [1, с.133].

Обов'язкове вивчення іноземних предметів входить у всі освітні програми ЗВО Польщі. Університети є незалежними, а навчальна програма конкретної спеціальності повинна бути затверджена Радою факультету. Здобувачі проходять випускний тест, критерії якого відповідають рівням B1 або B2 (початковий цикл освіти) та B2 або C1 (другий етап навчання). Для аспірантів створюються такі освітні курси, як англійська мова для наукових цілей, англійська для професійної комунікації (ESP), навички міжособистісної взаємодії (soft skills). Вивчаються англійська, німецька, французька, італійська, іспанська, китайська, норвезька, арабська, японська і литовська мови. Для здобувачів, які прибувають до Республіки Польщі за програмою «Еразмус», а також у межах приватного обміну здобувачами, організовується вивчення польської мови як іноземної. У Республіці Польщі є багато навчальних закладів, мовою викладання яких є англійська або французька, де польські здобувачі, як і здобувачі з інших держав, навчаються мовою, що не є для них рідною. Університети мають можливість приєднуватися до асоціації SERMO (Асоціація

академічних центрів іноземних мов) для покращення рівня стандартизації та зростання якості освіти [3, с. 17].

ЛІТЕРАТУРА

1. Вовчаста Н. Теоретичні і методичні засади професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців цивільного захисту: дис. д-ра пед. наук : 13.00.04. Київ, 2019.
2. Коломієць А., Громов Є. Іноземна підготовка вчителів в умовах євроінтеграції: український і польський досвід *.Edukacja zawodowa i ustawiczna*. 2020. № 5. С. 243–254.
3. Осіпчук Н., Осадча Н. Іномовна освіта у технічних закладах вищої освіти Республіки Польщі. *Нова педагогічна думка*. 2020. № 4 (104). С. 16–20.
4. European Fire Service Colleges' Association (Civil Safety). Constitution. 2019. 8 с. URL: <https://efsca.org/wp-content/uploads/sites/7/2022/03/Constitution-EFSCA-def.-febr-2019-.pdf>
5. Jakubiak E. Legal aspects of education for security in the field of civil protection in Poland *.Przegląd Policyjny*. 2021. Vol. 143. p. 248–260.
6. Jakubiak E., Chodkiewicz A. Employment in the Civil Service. *International Journal of Legal Studies*. 2022. № 1(11). С. 145–162.

УДК 008: 316.356.4(043.2)

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ НА САМООЦІНКУ ТА РІВЕНЬ ТРИВОЖНОСТІ У ПІДЛІТКІВ

Марічка КОХАН

*Науковий керівник - Оксана ПИЛИПЕЦЬ, викладач кафедри
українознавства та міжкультурної комунікації
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

Сьогодні соціальні мережі стали невід’ємною частиною нашого життя, особливо життя молоді. Підлітки проводять значну кількість часу в соціальних медіа, що може мати як позитивні, так і негативні наслідки для їх психічного здоров'я.[2, с. 497] Один із